



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE
SLUŽBA ZA ODNOS Z JAVNOSTMI IN PROMOCIJO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 91 63
F: 01 478 90 13
E: pr.mkgp@gov.si
www.mkgp.gov.si

UKOM
predlagam.vladi@gov.si

Številka: 0913-50/2012/3
Datum: 11. 5. 2012

Zadeva: Predlog 2675: Barvno označevanje embalaže zaradi ločenega zbiranja odpadkov
Zveza: e-pošta, z dne 4. 5. 2012 (Številka: 092-160/2012/1)

Spoštovani,

v nadaljevanju vam posredujemo odgovor na Predlog 2675: Barvno označevanje embalaže zaradi ločenega zbiranja odpadkov.

PREDLOG

Predlagam, da se na ravni države poenoti barva posod za smeti glede na vrsto odpadka. Prav tako naj se poenoti kakšen tip odpadka se lahko odlaga v določeno posodo. Ko bo to poenoteno, pa naj se uvede barvna oznaka na embalaži izdelkov, s katero proizvajalec izdelka seznanja uporabnika v katero posodo za smeti se le ta odlaga. Trenutno smo uporabniki prepuščeni presoji iz katerega materiala je izdelek in kam se ta odlaga. Za proizvajalce omenjen ukrep ne predstavlja dodatnega stroška, uporabnikom izdelkov pa močno olajša sortiranje smeti. S tem bi se povečalo ločevanje odpadkov, zmanjšala količina odpadkov ki ne gredo v recikliranje in s tem tudi stroški zbiranja.

ODGOVOR

Zakonodaja s področja odpadkov že določa, katere komunalne odpadke je treba ločeno zbirati. Seznam odpadkov, ki jih je treba ločeno zbirati in možni načini njihovega prepuščanja (zbiralnica ločeno zbranih odpadkov, premične zbiralnice nevarnih odpadkov ter zbirni centri izvajalcev javne službe zbiranja komunalnih odpadkov) so določeni z Odredbo o ravnanju z ločeno zbranimi frakcijami pri opravljanju javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki. Poleg tega posamezni predpisi bolj podrobno določajo ločeno zbiranje in nadaljnje ravnanje z naslednjimi frakcijami komunalnih odpadkov: odpadno embalažo, odpadnimi baterijami in akumulatorji, odpadno električno in elektronsko opremo, odpadnimi zdravili, odpadnimi nagrobnimi svečami, izrabljenimi gumami, odpadnimi jedilnimi olji in mastmi, odpadnimi mineralnimi in sintetičnimi olji, odpadnimi fitofarmaceutskimi sredstvi ter biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadkom.

Ločeno zbiranje nevarnih frakcij komunalnih odpadkov je predpisano od leta 2002 dalje, ločeno zbiranje ostalih frakcij pa se je postopno uvajalo od leta 2003 naprej. Nazadnje, julija 2011, je bilo uvedeno obvezno ločeno zbiranje biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada iz gospodinjstev.

V skladu z Zakonom o gospodarskih javnih službah je uporaba javnih dobrin, ki se zagotavljajo z obveznimi gospodarskimi javnimi službami obvezna, razen če zakon ali na njegovi podlagi izdan predpis za posamezne primere ne določa drugače. V skladu z ustavno zagotovljeno lokalno samoupravo imajo občine izvirno ustavno pooblastilo, da samostojno opravljajo zadeve lokalnega pomena, ki jih določijo s splošnimi akti občine ali so določene z zakonom. V tem okviru mora občina poskrbeti tako za normativne kot tudi materialne pogoje izvajanja javne službe, seveda pa občinski predpisi ne smejo biti v nasprotju z zakoni, ki urejajo to področje. Po drugi strani občinski organi znotraj zakonsko opredeljenega okvira oziroma pooblastil samostojno odločajo o tem, kakšne odločitve bodo sprejeli glede posameznih vprašanj izvajanja javne službe, ki zakonsko niso urejena. Tako je določitev načina prevzemanja komunalnih odpadkov (vreče, zabojniki, njihova barva, frekvenca odvozov...) v pristojnosti občin, ki morajo način prevzemanja opredeliti v občinskem odloku o ravnanju s komunalnimi odpadki, na ravni države pa so predpisane le okvirne zahteve, ki morajo biti izpolnjene v okviru izvajanja obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja na področju ravnanja z odpadki.

Čeprav podatki kažejo, da se vsako leto ločeno zbere več komunalnih odpadkov, pa se v Sloveniji večino komunalnih odpadkov še vedno zbere kot mešane komunalne odpadke in odloži. Ureditve tega področja je torej nujno potrebna, sicer bomo v prihodnje soočeni z okoljskimi problemi glede zagotavljanja prostora za odlaganje odpadkov, za katere ni mogoče zagotoviti ustrežnejšega ravnanja, brez korenitih sprememb v načinu ravnanja s komunalnimi odpadki pa tudi ne bo mogoče dosegati okoljskega cilja priprave za ponovno uporabo in recikliranja komunalnih odpadkov, ki je določen z Direktivo 2008/98/ES o odpadkih, kar bi za državo pomenilo tudi določene finančne posledice. Naš cilj je, da se količina mešanih komunalnih odpadkov v prihodnjih desetih letih zmanjša vsaj za polovico. Zato je v pripravi predpis, ki bo podrobno urejal ravnanje s komunalnimi odpadki (od ločenega zbiranja na izvoru do odlaganja preostankov obdelave mešanih komunalnih odpadkov), med predlogi iz tega predpisa pa so tudi zmanjšanje frekvence odvoza in volumna zabojnikov za mešane komunalne odpadke in olajšanje ločenega zbiranja za gospodinjstva z možnostjo uvedbe pobiranja odpadne embalaže in odpadnega papirja po sistemu »od vrat do vrat« (že uvedeno v marsikateri občini). Na ministrstvu razmišljamo tudi o poenotenju barv zabojnikov, v katerih se prepuščajo komunalni odpadki (plastična in kovinska embalaža, steklena embalaža, papir in papirna embalaža, biološko razgradljivi odpadki, mešani komunalni odpadki) na ravni države, ker menimo, da bi se na ta način občanom dodatno olajšalo ločeno zbiranje odpadkov. Seveda pa bi bila, s ciljem preprečevanja nastajanja odpadkov, zamenjava obstoječih zabojnikov za prepuščanje komunalnih odpadkov z novimi, barvno usklajenimi zabojniki, smiselna le ob izteku življenjske dobe obstoječih zabojnikov.

Pri določanju obveznosti subjektov na področju embalaže in odpadne embalaže je treba upoštevati Direktivo 94/62/ES o embalaži in odpadni embalaži. Direktiva ima dva cilja: (i) zagotoviti visoko raven varstva okolja s tem, da se prepreči ali v največji možni meri zmanjša kakršenkoli vpliv embalaže na okolje ter (ii) zagotoviti delovanje notranjega trga in preprečiti trgovinske ovire kot tudi izkrivljanje in omejevanje konkurence v Skupnosti.

Prvi cilj je seveda mogoče doseči samo s sodelovanjem končnih uporabnikov embalaže. Ker se zavedamo, da je kvalitetno ločeno zbiranje odpadne embalaže osnova za kvalitetno recikliranje teh odpadkov, je velik poudarek dan ozaveščanju končnih uporabnikov – povzročiteljev komunalnih odpadkov. Zato morajo izvajalci javne službe zbiranja komunalnih odpadkov redno periodično obveščati povzročitelje o pomenu in ciljih ločenega zbiranja komunalnih odpadkov. Večina izvajalcev javne službe je tudi pripravila in gospodinjstvom razdelila brošure ali navodila v kakšni drugačni obliki o pravilnem ločenem zbiranju komunalnih odpadkov. Glede na to, da je večina odpadne embalaže, ki nastaja v gospodinjstvih, iz plastike, kovin ali papirja, smatramo, da ločeno zbiranje odpadne embalaže ne bi smelo povzročati večjih težav. Verjetno je težja

sama odločitev vsakega posameznika o tem, da bo odpadke ločeno zbiral in jih kot take tudi prepuščal.

Zaradi doseganja drugega cilja - preprečevanje trgovinskih ovir ter izkrivljanja in omejevanja konkurence v Skupnosti ni mogoče predpisati obveznega označevanja embalaže zaradi lažjega ločenega zbiranja odpadne embalaže v gospodinjstvih. Način zagotavljanja ravnanja s komunalnimi odpadki se namreč razlikuje od države članice do države članice, obvezno označevanja embalaže z barvami, ki bi označevale embalažni material v samo eni državi članici pa bi predstavljalo kršitev omenjene Direktive 94/62/ES.

V Uredbi o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo je glede zahtev po označevanju embalaže določeno le, da se embalaža lahko označi zaradi prepoznavanja embalažnega materiala. To označevanje, ki je za gospodarske subjekte prostovoljno, mora biti skladno z Odločbo 97/129/ES o določitvi sistema prepoznavanja embalažnih materialov. Cilj te odločbe, ki velja za vso embalažo v EU, je določiti sistem prepoznavanja embalažnih materialov z oštevilčenjem in okrajšavami, tako da se opredeli narava uporabljenih embalažnih materialov (npr. polietilen tereftalat se označi z 1 PET, papir z 22 PAP, aluminij z 41 ALU). Označevanje je namenjeno predvsem osebam, ki odpadno embalažo razvrščajo, reciklirajo, predelujejo.

S spoštovanjem,

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje